

Till:
Utbildningsdepartementet
Drottninggatan 16
103 33 Stockholm

Yrkeskvalifikationsdirektivet – ett samlat genomförande (SOU 2014:19)

Djurbranschens Yrkesnämnd (DYN) representerar arbetslivet och är ett nätverk för att bevaka och driva gemensamma frågor, samt främja utbildning och rekrytering inom djurbranschen utöver lantbruksdjur och häst. DYN bildades 2008 och företräder medlemsorganisationer inom djurhälsovård, försäkringsbolag, fackliga organisationer, läkemedelsindustri, zoofackhandel, djurparker, 4H, avel och uppfödare, utbildningsorganisationer, djurskydd och djurhem.¹ DYN:s verksamhetsområden sysselsätter i dagsläget cirka 15 000 yrkesverksamma i Sverige. De finns inom 5000 företag som omsätter omkring 10 miljarder SEK.

Generella kommentarer

DYN ställer sig bakom ambitionerna att underlätta den fria rörligheten genom det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet. Vi är övertygade om att fri rörlighet inom EU är någonting som alla, individer som medlemsstater, tjänar på. Överskådlighet och tydlighet ifråga om vilka yrkeskvalifikationer som krävs och hur man går tillväga för att få sina kompetenser erkända är nyckelfaktorer för att stimulera rörlighet. På det stora hela tycker vi att utredningens förslag om hur det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet ska implementeras i Sverige bidrar till att öka denna tydlighet.

En nyckelfaktor för rörlighet är att det är klart vilka yrken som är reglerade i de olika EU-länderna. Dagens situation där ett flertal yrken regleras i praktiken (det vill säga det krävs specifika kvalifikationer för att man ska få utöva yrket) men inte formellt skapar otydlighet kring vad som egentligen gäller. Om särskilda kvalifikationer är nödvändiga för att utöva ett yrke måste det framgå tydligt, även för en person som saknar detaljkunskap om ett enskilts lands lagstiftning, förordningar eller praxis. Det är därför bra att utredningen föreslår att även sådana yrken ska betraktas som reglerade yrken i Sverige. I detta sammanhang vill vi särskilt lyfta fram försöksdjurstekniker. Försöksdjurstekniker regleras i Jordbruksverkets allmänna råd och föreskrifter om försöksdjur (SJVFS 2012:26, L150). Många verksamheter inom området är internationella varför det självklart är en fördel om den kompetens som krävs för att arbeta med försöksdjur är harmoniserad inom EU samtidigt som ett gott djurskydd garanteras.

¹ För mer information se DYN:s webbplats www.djuryn.se

Synpunkter avseende specifika förslag

Utredningen föreslår att den myndighet som kontrollerar tillträdet till ett visst reglerat yrke ska vara behörig myndighet, det vill säga Jordbruksverket ifråga om djursjukskötare. Detta är rimligt, eftersom Jordbruksverket är den myndighet som har bäst kännedom om och därmed också bäst förutsättningar att kunna bedöma om en sökande uppfyller kriterierna eller ej för att verka som djursjukskötare. DYN tillstyrker förslaget om att skriva in kontrollansvaret i respektive myndighets instruktion liksom att de får en tydlig uppmaning att höra Universitets- och högskolerådet (UHR) vid erkännande av yrkeskvalifikationer enligt den generella ordningen. DYN hoppas vidare att detta även kommer att bidra till en ökad likvärdighet i hur sökandes kvalifikationer bedöms. Vi vill dock understryka vikten av att Jordbruksverket och andra myndigheter ges tillräckliga finansiella såväl som personella förutsättningar att faktiskt fullgöra uppdraget.

Det är vidare bra att UHR får ett tydligt uppdrag att vara nationell samordnare och rådgivningscentrum för erkännandet av yrkeskvalifikationer. Som konstateras i utredningen finns det idag ett behov av att förenkla förfarandet vid erkännandet av utländska utbildningsrelaterade kvalifikationer och att förbättra samordningen inom området. UHR är idag kontaktpunkt och arbetar redan mycket med frågor rörande yrkeskvalifikationsdirektivet. Att utsträcka UHR:s ansvar till att även omfatta att samordna och stötta berörda myndigheter är därför logiskt. På så sätt kanske UHR:s även får bättre möjlighet att fungera som rådgivningscentrum för enskilda, oavsett om det är andra EU-medborgare som vill komma till Sverige eller svenskar som vill ge sig ut i Europa.

DYN är tveksam till att yrkeskort är ett kostnadseffektivt sätt att öka arbetskraftens rörlighet. Införandet av yrkeskort erbjuder nämligen ingen lösning på det som enligt vår erfarenhet är de största hindren mot rörlighet, nämligen språkbarriärer och arbetsgivares behov av att känna sig trygg med att den sökande verkligen har erforderlig kompetens. Eftersom yrkeskortet inte förutsätter utbildningsharmonisering kommer personer från olika länder med ett visst yrkeskort fortfarande att kunna ha väldigt olika kompetens. Till detta kommer att införandet av yrkeskort verkar kunna bli en administrativt tung process. Vi vill därför uppmantra regeringen att noga överväga om kostnaderna är i paritet med de förväntade vinsterna. Om förslaget realiserar är det viktigt att det sker i samråd med representanter för berörda professioner och branscher.

Möjligen skulle yrkeskort kunna ha en funktion att fylla i verksamheter som är internationella och där det är en fördel om även personalen kan röra sig mellan arbetsplatser i olika länder. I Sverige har vi exempelvis brist på djursjukskötare för tillfället, som skulle kunna dämpas om det blev lättare för djursjukskötare från andra länder att arbeta i Sverige. Även med tanke på att veterinärmedicinska bolag allt oftare finns på en global marknad är det en önskvärd utveckling.

Ineffektiv administration hindrar rörlighet. DYN är därför positiv till ambitionerna att förbättra det administrativa samarbetet mellan medlemsländerna. Att ursprungslandet ansvarar för att kontrollera sökandes kvalifikationer torde kunna leda till effektivare administration eftersom myndigheterna i ett specifikt land är experter på sitt lands utbildnings- och kvalifikationssystem, men det förutsätter att förtroendet

medlemsstaterna emellan är tillräckligt högt för att de ska våga lita på varandras respektive behöriga myndigheters bedömningar.

Enligt direktivet kan behöriga yrkesutövare röra sig i Europa för att tillfälligt tillhandahålla sina tjänster utan att behöva ansöka om auktorisation eller liknande i mottagarlandet. Det är problematiskt att det varken i direktivet eller i utredningen ges någon närmare definition av vad som avses med tillfällig etablering utöver vikariat eller praktik. Eftersom såväl arbetsgivare som individer måste kunna förutse om en sysselsättning definieras som tillfällig eller inte är det ytterst angeläget att denna oklarhet löses.

Enligt utredningen ska "anställning som är förenad med offentligt maktutövande" inte omfattas av den fria rörligheten men det ges ingen närmare definition av vilka dessa yrken är (förutom att det endast gäller yrken där det offentliga maktutövandet inte kan särskiljas från det normala yrkesutövandet). Djurskyddsinspektörer skulle mycket väl kunna anses ingå i denna grupp eftersom att de ansvarar för att kontrollera att verksamheter bedrivs i enlighet med svensk lag, men huruvida de omfattas eller ej är inte uppenbart.

Avslutningsvis vill vi påpeka att processen med att förhandla fram och utreda implementeringen av det moderniserade direktivet varit långt ifrån tillfredsställande. Det hade varit en fördel om yrkesorganisationer och branschorganisationer hade bjudits in att bidra med sin kunskap tidigare i processen. Vi vill därför starkt uppmana regeringen att i det fortsatta arbetet med direktivet involvera oss och andra berörda aktörer, inte minst om det blir aktuellt att ta fram genomförandeakter för yrkeskort.

För Djurbranschens Yrkesnämnd

Ulf Uddman, ordförande i DYN

tel. 08 795 3010, ulf.uddman@skk.se